

прогресу [1].

Література

1. Гриньова М.В., Кращенко Ю.П. Біоетика у методології сучасного природознавства // Біоетика. – Полтава, 2005.
2. Іванюта Я.І. Репродуктивне здоров'я і неплідність // Мистецтво лікування. – К., 2004 – №4 – С. 26-29.
3. Рибалко О.Я. // Виховання у підлітків культури міжстатевих стосунків. – П., 2003 – С. 58, С. 118.
4. Валеологія. – 2005 – №7-8.
5. Бобрицька В.І., Гриньова М.В. та інші. Валеологія. Навчальний посібник / За ред. В.І. Бобрицької. – Полтава, 1999 – розділ III – VI.

КЛОНУВАННЯ НОМО SAPIENS: ЗА ЧИ ПРОТИ?

Смакула Я.Б.

Тернопільський НПУ імені Володимира Гнатюка

За класичними уявленнями ембріології клон клітин – чиста лінія клітин, яка утворюється в результаті послідовного розмноження однієї вихідної клітини, також група споріднених клітин у складі тканини [4]. Однойцеві близнюки – природні клони, проте ми ставимося до них як до індивідумів, кожного з них вважаємо неповторною особистістю.

Існує два види клонування: репродуктивне – штучне відтворення в лабораторних умовах генетично точної копії будь-якої живої істоти; та терапевтичне – це теж клонування, але з обмеженням до 14 днів терміном росту ембріону. Новостворені ембріональні клітини здатні в подальшому використовуватися в медицині. Ці клітини мають назву “ембріональних стовбурових клітин” [3].

Відомо різні шляхи, за допомогою яких можна досягнути клонування: перенесення ядра клітини суб'єкта, якого хочуть клонувати. Ядро вводять у запліднену або незапліднену яйцеклітину після видалення або нейтралізації існуючого в ній ядра. Ядро клітини має повний генетичний код даного організму, що дозволяє відтворити генетично ідентичний організм. Така техніка передбачає два моменти: видалення ядра з яйцеклітини або одноклітинного ембріону (зиготи) і злиття клітини, з якої береться ядро, з указаною яйцеклітиною або одноклітинним ембріоном завдяки електричному шоку, що використовується для того, щоб привести в дію процес ділення нового отриманого індивіда, якого потім переносять у матку жінки; розщеплення ембріонів, тобто штучне проведення природного процесу формування ідентичних близнюків (або монозигот), який полягає у мікрохірургічному поділі ембріональних клітин на перших стадіях їхнього розвитку (до 14 днів після запліднення) на два або більше ідентичних ембріони. Після цього розділені організми здатні незалежно розвиватися завдяки клітинній поліпотенції – властивості однієї клітини давати початок різним тканинам, що формують організм [2].

Які ж причини відмовлятися та забороняти репродуктивне клонування? Коли клонували Доллі, німецький прем'єр-міністр сказав, що це приведе до "ксероксування" людей [1]. Проте сучасні технології клонування не можуть повністю копіювати людину. Вони лише копіюють геном, послідовність ДНК тієї чи іншої людини [2]. ДНК Енштейна чи Моцарта в своїх клонах ніколи не створить тих самих визначних вчених – лише їхню зовнішню копію. Ми продукт наших генів, але також нашого середовища, і що не менш важливо – наших власних вільних переконань.

Терапевтичне клонування ембріональних стовбурових клітин дає нам можливість вилікувати більшість хвороб та недуг що інфікують наш вид, то як може цивілізоване суспільство повернутися спинами до захворювань своїх людей? Невже мікроскопічний ембріон, який проіснував не більше 14 днів з моменту запліднення справді важливіший ніж вилікування хвороби Альцгеймера вашого батька, хвороби Паркінсона вашої матері чи діабет вашого сина? І перш ніж ви дасте відповідь усвідомте що це лише вершина айсберга. Клоновані людські стовбурові клітини мають потенцію вилікувати, чи принаймі допомогти знайти лікування для будь-якої хвороби. Нам немає чого боятися від клонування чи біологічної модифікації людських істот крім самих себе.

Література

1. <http://www.bbc.com>
2. <http://www.genetics.org>
3. Кучук М. Генетична інженерія – входження в біологічну еру.// Вісник НАНУ. 1998, – №3-4. – С. 28-34.
4. Страшнюк Н.М., Феник С.Й., Трофим'як Т.Б. Короткий словник основних біотехнологічних термінів та понять. – Тернопіль. Підручники і посібники. 1995. – С. 35-36.

ЛЮДИ І ЗВІРІ – БОЕТИКА ВІДНОШЕНЬ

*Сухарльов В.О., Барановський Д.І.
Харківська державна зооветеринарна академія*

Початково вироблена у людських умах думка про те, що світ навкруги нас є недосконалим і потребує обов'язкового втручання людини, визначила напрямок нашої цивілізації. Людство пішло не шляхом розуміння тонких механізмів природи, а діє підкорюючи природу і знищуючи. Уже можна сказати, що цей шлях, при якому науково – технічний прогрес випереджає розвиток етичної думки, безповоротно веде нас до краху в майбутньому [1].

На початку становлення людства, у процесі матеріального споживання, а потім і виробництва, вслід за рослинами були задіяні і різноманітні тварини.

Стосовно цього А.М. Краснов (1862 – 1914) – харківський вчений, засновник університетської географії в Росії, писав В.Вернадському про